

Den äkta kärleksskolan

En artikel av don Alvaro med anledning av påvens brev till familjerna vid inledandet av det internationella året för familjerna som utlystes av FN år 1994.

2004-12-21

Efter det att FN förklarat 1994 för det internationella familjeåret, uttryckte Johannes Paulus II sin önskan om att även Kyrkan skulle delta i firandet. Påven upprepade vid flera tillfällen denna önskan, som nu får sitt uttryck

i detta brev som han vill rikta till alla familjer.

I detta nya dokument, som är mycket tätt till innehållet och mycket långt, förklarar han familjeinstitutionens grundläggande drag. Det är drag som varje person kan erkänna som riktiga, tack vare den djupa visdom som påvens livserfarenhet ger honom. Den helige Faderns undervisning om familjen är som ljuspunkter och kan på samma gång tjäna som anvisningar för detta internationella familjeår som vi firar i år.

“Människan kan inte leva utan kärlek. Hon förblir obegriplig för sig själv om hon inte avslöjar sig genom kärleken, om hon inte möter sig själv genom kärleken, om hon inte upplever den och gör den till sin, om hon inte deltar i den med hela sin person”, sade påven i ”Redemptor hominis” (nr 10). I brevet till

familjerna framhåller han nu att människan förverkligar sig fullt ut endast genom den sanna kärleken vars innersta väsen är det sanna utgivandet av sig själv, för det finns ingen kärlek utan uppoffring.

Men – hur ska man lära sig att älska och ge ut sig själv? Ingenting får oss att älska, säger den helige Tomas av Aquino, som att veta att vi är älskade. Och det är just familjen – som är en gemenskap bestående av personer som älskar varandra utan att vilja ha något i gengäld – som är den plats där man lär sig att älska. Makarnas ömsesidiga kärlek har sin förlängning i kärleken till barnen. Familjen är verkligen, mer än någon annan mänsklig verklighet, ”den miljö där människan älskas för sig själv och lär sig att leva genom att uppriktigt ge av sig själv till de andra”, heter det i påvens brev till familjerna (nr. 11).

Familjen är alltså en kärleksskola. Detta om den förstår att behålla sin egen identitet: en stabil gemenskap i kärlek mellan man och kvinna, grundad på äktenskapet och öppenheten mot livet. När kärleken försvinner och troheten och frikostigheten gentemot barnen, så upplöses familjen. Och vad blir konsekvensen? För de vuxna blir det ensamhet, för barnen övergivenhet, för alla förvandlas livet till ogästvänligt land. Därför, avslutar Johannes Paulus II, ”kan inget mänskligt samhälle riskera permissivitet när det gäller de grundläggande frågorna beträffande äktenskapets och familjens väsen!” (nr. 17. Dessa påvens ord är inte profetiska utan bara konstaterande. Den helige Fadern uppmanar alla familjer – även de som befinner sig i svårigheter – att vara trogna sin kallelse i livets tjänst och i tjänst av människans fulla mänskliga dimension, vilken är

grunden till en ”civilisation som bygger på kärlek”.

Till dem som fruktar de krav som trofastheten för med sig, säger påven: ”Var inte rädda för riskerna! De gudomliga krafterna är mäktigare än era svårigheter! Oändligt mycket större än det onda som verkar i världen är Botens sakrament! (nr. 18).” Ännu har vi i minnet dagen då vi höll bön för världen och fasta för freden i f.d. Jugoslavien, och påven hänvisar oss än en gång till nödvändigheten av att be, denna gång mera konkret: att be i familjens sköte och för familjen. Familjen är en gemenskap som ber, som vänder sig till Gud, hos vilken den finner sin glädje, sin kraft för att möta de svåra ögonblicken, den nödvändiga styrkan för att utöva sitt uppdrag – upphöjt och svårt – av faderskap och moderskap. Vi måste lära oss att förstå hur mycket påven väntar sig av familjernas bön.

Den helige Fadern hänvisar oss också till nödvändigheten av att inse det omistliga värdet av det arbete som kvinnan utför i hemmet: "Kvinnans trötthet efter det att hon fött sitt barn, givit det föda, tagit hand om det och uppfostrat det, särskilt under de första åren, är så stor att den inte kan jämföras med något yrkesarbete" och "hon måste få ekonomiskt erkännande för det" (nr. 17). Men vi vet också att kärleken som modern ger åt sitt hem och dess invånare är en ovärderlig gåva, en skatt som bevaras för alltid i hjärtat.

En hänvisning måste också ges till arbetslösheten, som inte ska ses endast ur teknisk och statistisk synvinkel, utan som ett verkligt hot mot stabiliteten i många hem. Påvens tankar om den kallar de ledande personerna för ett lands ekonomi och utveckling att betrakta den eftersinnat och med ansvar.

Påven har många gånger bekräftat att han anser familjen vara ”den främsta fredsstiftaren”, och det påminner han oss om med allt större intensitet. Fred inom familjerna för med sig fred till världen.

I Peterskyrkan är alltid ett ljus tänt framför en staty av den heliga Jungfrun – den kärleksfulla Modern, Fredens drottning, Vår fru som ständigt bistår oss. Detta ljus symboliserar de kristnas bön för freden. Måtte detta den helige Faderns brev upptända många mäns och kvinnors hjärtan och få dem att inom familjen ta emot den lycka som de så eftertraktar.

Alvaro del Portillo

.....